

Huvudman

Stockholms kommun
kommunstyrelsen@stockholm.se

Beslut

Datum 2024-12-06

Dnr SI 2024:8305

Sida 1 (4)

Ärendet

Tematisk tillsyn av skolans val i årskurs 7–9 vid grundskolan Engelbrektsskolan i Stockholms kommun.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun en anmärkning avseende brist rörande beslut om fördelning av undervisningstid mellan årskurser. Stockholms kommun ska senast den **28 februari 2025** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen. Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2024:8305) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen genomför under höstterminen 2024 en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende skolans val och fördelning av undervisningstid inom skolans val. Engelbrektsskolan i Stockholms kommun ingår i den tematiska tillsynen.

Tillsynen har genomförts genom ett oanmält besök på skolenheten den 7 november 2024. Som en del av tillsynen har även en intervju med rektorn genomförts och dokumentation har granskats, bl.a. skolans lokala timplan och elevscheman. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Anmärkning

Skolans val

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har fått del av skolans lokala timplan för läsåret 2024/2025 och scheman för klasserna 7A1, 8A1 och 9A1.

Av intervju med rektorn framgår att skolan har flera profiler och inriktningar i olika ämnen, vilka utgör skolans val. Han uppger att det är rektorn och skolans ledningsgrupp som beslutat om att skolan ska ha skolans val och hur utrymmet för skolans val ska användas.

Av intervju med rektorn framgår vidare det att det är rektorn tillsammans med skolans samverkansgrupp som fattat beslut om skolans lokala timplan och fördelning av undervisningstiden mellan årskurser. Huvudmannen inkom efter intervjun med en ny lokal timplan, som också fattats av rektorn.

Av den tidigare ingivna lokala timplan för läsåret 2024/25 framgår att undervisningstiden i ämnena svenska och språkval är minskad och att undervisningstiden i ämnet musik är minskad med mer än 20 procent. Av intervjun med rektorn framgår det att han är medveten om denna minskning men han menar att det bara rör sig om några enstaka minuter i veckan som eleverna får för lite tid i dessa ämnen. Huvudmannen har efter intervjun inkommit med synpunkter på tjänsteanteckningen samt en ny lokal timplan för läsåret 2024/2025. Huvudmannen anger att de nu har utökat undervisningstiden i ämnena svenska, språkval och musik och att eleverna inte längre får mindre än den garanterade undervisningstiden i de ämnena. Huvudmannen anger vidare att alla berörda elev- och lärarscheman kommer att justeras från och med vårterminsstarten med anledning av den nya timplanen.

Av den senare ingivna timplanen framgår att undervisningstiden i dessa nämnda ämnen har rättats till. Av den senare ingivna timplanen framgår att det beslutats om totalt sammanräknande 2670 timmar undervisningstid i högstadiet. Av de här timmarna avser 160 timmar skolans val.

Vidare framgår av timplanen och rektorns uppgifter att undervisningstiden i bild, hem-och konsumentkunskap, idrott och hälsa, musik samt naturorienterande - och samhällsorienterade ämnena har minskats till förmån för skolans val. Rektorn uppger att undervisningstiden i teknik också minskats, vilket dock inte framgår av timplanen. Enligt den senare ingivna timplanen har ingen av ämnena minskats med mer än 20 procent och ingen minskning av undervisningstiden har skett i svenska, engelska, matematik eller språkval.

Rättslig reglering

Utöver de ämnen som räknas upp i 10 kap. 4 § skollagen ska det finnas skolans val. Skolans val får omfatta ett lokalt tillval, om Statens skolverk har godkänt en plan för undervisningen (10 kap. 4 § skollagen).

För läsåret eller för kortare tid ska det finnas ett schema för undervisningen (3 kap. 6 § skolförordningen (SFS 2011:185)).

Av timplanen för grundskolan framgår hur den garanterade undervisningstiden i ämnena ska fördelas på högstadiet. Huvudmannen ska efter förslag av rektorn besluta om fördelning av undervisningstiden mellan årskurserna. (9 kap. 3–4 §§ och bilaga 1 till skolförordningen).

I timplanen anges ett antal timmar som får användas för skolans val. Utrymmet för skolans val ska användas för undervisning i ett eller flera ämnen. Inom skolans val får ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk) erbjudas. Rektorn beslutar om hur utrymmet för skolans val ska användas. Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta sådana beslut (9 kap. 9 § skolförordningen).

Av bilagan framgår bland annat att vid skolans val får antalet timmar i timplanen per stadium för ett ämne eller en ämnesgrupp minskas med högst 20 procent. Antalet timmar för svenska eller svenska som andraspråk, engelska, språkval och matematik får dock inte minskas. (Bilaga 1, Timplan för grundskolan, till skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Stockholms kommuns verksamhet vid Engelbrektsskolan inte uppfyller författningarnas krav avseende att huvudmannen ska besluta om den lokala timplanen och fördelning av undervisningstiden mellan årskurser. Av utredningen framgår att det är rektorn som beslutat om den lokala timplanen, vilket är en brist.

Skolinspektionen bedömer vidare att Stockholms kommuns verksamhet vid Engelbrektsskolan uppfyller författningarnas krav avseende att det är rektorn som beslutar om hur utrymmet för skolans val ska användas. Utifrån den senare ingivna timplanen för läsåret 2024/2025 framgår att

tidigare brist gällande minskning av undervisningstid i ämnen som inte får minskas och inte minskas med mer än 20 procent har rättats till. Skolinspektionen bedömer därför att det inte framkommer annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav avseende att inte minska undervisningstiden för ett ämne med mer än 20 procent och att inget ämne som inte får minskas har minskad undervisningstid.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Stockholms kommuns verksamhet vid Engelbrektsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller beslut om fördelning av undervisningstid mellan årskurserna. Utredningen visar att det är fel aktör som fattat beslut om timplanen och att det i övrigt inte föreligger några brister vid tidpunkten för tillsynsbeslutet. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela ange Stockholms kommun en anmärkning.

Beslutet har fattats av utredaren Cecilia Winberg.

Utredaren Caroline Turan har varit föredragande i ärendet.